सुर्नया गाँउपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम २०७९ कक्षा ३

विषय क्षेत्र	सिकाई उपलब्धि	विषयवस्तुको विस्तृतीकरण	सम्भाव्य क्रियाकलाप	सम्भाव्य मूल्याङकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
१- हाम्रो सुर्नया एक झलक	परिवारका सदस्यहरुले गर्ने पेशाका नाम भन्न र लेख्न	पारिवारिक पेशा कृषि व्यापार , शिक्षण ,नोकरी मिस्त्री , डकर्मी , सिकर्मी , सिलाइ , कटाइ (सूचीकार) भाँडाकुँडा बनाउने आरन) छाला जुत्ताको काम	शिक्षकले पेशा व्यवसायिक विभन्न चार्ट /चित्र देखाई विद्यार्थीलाई भन्न लगाउने र उनीहरुलाई आफ्नो परिवारका सदस्यहरुले गर्ने पेशा टिपोट गर्न लगाउने	पेशाका नाम भन्न र लेख्न लगाइ सके /नसेकको शिक्षकले मूल्याङ्कन गरी पृष्ठपोषण दिने ।	११
	गाउँपालिका रहेको केन्द्रको नाम र वडा संख्या भन्न र लेख्न	गाउँपलिका रहेका केन्द्र सुर्नया ५ रौलेश्वर तथा वडा संख्या ८	सुर्नया गाँउपालिकाको नक्शा देखाइ पालिकाको केन्द्रको नाम र वडा चिन्न लगाइ भन्ने र लेख्ने अभ्यास गर्ने ।	सुर्नया गाँउपालिका केन्द्रको नाम र वडा संख्या भन्न र लेख्न लगाइ विद्यार्थीहरुले जाने /नजानेको मूल्याङ्कन गर्ने	
२ - हाम्रो समुदाय र समाज (	आफ्नो विद्यालयको छोटो परिचय भन्न र लेख्न	विद्यालयको छोटो परिचय -नाम, ठेगाना , स्थापना मिति , भवन तथा कोठा संख्या, शौचालय ,खेलमैदान घेरवार	विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो विद्यालयको परिचय भन्न लगाइ समूहमा लेख्ने अभ्यास गराउदै शिक्षकले आवश्यक सहजीकरण गरिदिने	विद्यार्थीहरुलाई आफ्नो विद्यालयको परिचय भन्न र छोटकरीमा लेख्न लगाइ सके/नसकेको शिक्षकले मूल्याङ्कन गर्ने	१५
	स्थानीय भाषामा समुदाय भित्र प्रयोग हुने सामग्रीको ठाँउ रको नाम भन्न लेख्न र प्रयोग बारे बताउन	स्थानीय भाषामा समुदाय भित्र प्रयोग हुने सामग्री र ठाँउका नाम (चर , तौलो , घट्ट ,कोल , गोरे खलो , हलो , जुँ , मै , नोलो गाण भराण , माणौ , दाईन दमौ , झ्याली , विकुल , रुइसिडो , भोकर	विद्यार्थीलाई स्थानीय ठाँउमा उपलब्ध हुने सामग्री र समुदया भित्रका सार्वजनिक ठाँउहरु अवलोकन गर्न लगाई उनीहरुलाई छलफलका माध्यमबाट ती सामग्री / ठाँउका नाम भन्न , लेख्न तथा प्रयोग बारे बताउन	स्थानीय भाषामा समुदाय भित्र प्रयोग हुने सामग्री र ठाँउ बारे विभिन्न प्रश्न गरी विद्यार्थीहरुले तिनका नाम भन्न ,लेख्न र प्रयोग बारे बताउन सके / नसकेको मूल्याङ्कन गर्ने	
	स्थानीय भाषामा भएका वालगीत गति	स्थानीय वाल गीत	शिक्षकले स्थानीय स्तरमा गाईने परम्परागत वालगीतहरु संकलन गरी	स्थानीय वालगीत गाउन लगाई गीतको गति यति	

	र लय मिलाइ कक्षा गत ,समूहगत र एकल रुपमा गाउन		नमूनाको रुपमा गति यति र लय मिलाई गाउने र विद्यार्थीलाई कक्षागत , समूहगत र एकल रुपमा गाउन लगाउने	र लय मिले/नमिलेको अवलोकन गर्ने	
३- हाम्रो जीवन शैली	सरसफाई सामग्रीको नाम भन्न लेख्न र प्रयोग गर्न	सरसफाईहरुका सामग्रीहरुको नाम (सावुन , ब्रुस ।काँइयो, कैंची ,नेल कटर तेल , तौलिया	सरसफाईका सामग्रीहरुको कक्षाकोठामा प्रर्दशन गरी विद्यार्थीहरुलाई समूहमा छलफल गराई प्रयोग समेत गर्न लगाउने	सरसफाईका स्थानीय सामग्रीको नाम भन्न लेख्न र प्रयोग गर्न लगाई सके/नसकेको अवलोकन गर्ने र पृष्ठपोषण दिने	२२
	फलफूलजन्य स्थानीय खाद्यवस्तुको नाम भन्न , लेख्न र पहिचान गर्न	स्थानीय खाद्य वस्तुका नाम (फलफूलजन्य) ओखर , सुन्तला ,मौसम ,चुक कागती असेलु , किरमणा ,घाङगर , काफल, गोफला , आरु ,कुलुम बेबेरी (भोगटे) लदाख ,खुमानी ,नासपाती , गोयला , मलेणा ,केरा ,दाणिम ,लिखु	फलफूलजन्य स्थानीय खाद्य बस्तुको कक्षामा प्रर्दशन गरी विद्यार्थीहरुलाई पहिचान गर्न लगाई फलफूलका अन्य नामको समूहमा सूची बनाउन लगाई प्रस्तुत गर्न लगाउने ।	फलफूलजन्य स्थानीय खाद्यवस्तुको नाम भन्न लेख्न र पहिचान गर्न लगाई जाने/नजानेको मूल्याङकन गर्ने	
	स्थानीय पहिरनका नाम भन्न , लेख्न र पहिचान गर्न	स्थानीय पहिरनका नाम (गून्यू चोलो , सुरवाल , कोट , पैन्ट आस्कोट , चौवन्दी , चोलो दौरा , सुपारी सुट	स्थानीय पहिरनका चार्ट/चित्र वास्तविक पहिरन देखाउदै तिनीहरुको नाम भन्न ,लेख्न ,र पहिचान गर्न लगाई आवश्यक सहजीकरण गर्ने	चार्ट/चित्र वा वास्तविक पहिरन देखाई तिनीका नाम भन्न ,लेख्न र पहिचान गर्न सके/नसकेको मूल्याङकन गर्ने ।	
	स्थानीय जडीबुटीका नाम भन्न , लेख्न र पहिचान गर्न	स्थानीय जडीबुटीका नाम (सतुवा ,बजखार , बङखपरे,पाङर ,डोलु ,अजेणु ,पात्ताल गरुणी , थकाईलो हरणो ,दाल्चिन ,कुमकुम	स्थानीय जटीबुटीका चार्ट/चित्र वा उपलब्ध भए जटीबुटी नै कक्षामा प्रर्दशन गरी विद्यार्थीलाई समूहमा नाम लेख्न लगाई प्रस्तुत गर्न लगाने र पहिचानका लागिछलफल गराउने	चार्ट/चित्र वा वास्तविक जडीबुटी देखाई तिनीहरुका नाम भन्न , लेख्न र पहिचान गर्न लगाई सके/नसकेको मूल्याङकन गर्ने	

विषय वस्तु	सिकाई उपलब्धि	विषयवस्तुको विस्तृतीकरण	सम्भाव्य क्रियाकलाप	सम्भाव्य मूल्याङकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
४ - हाम्रो धर्म संस्कार र संस्कृति	आदरसत्कार/अभिवादनमा प्रयोग हुने शब्दको परिचय दिन र व्यवहारिक प्रयोग गर्न ।	आदरसत्कार वा अभिभादनमा प्रयोग हुने शब्द (ढोग , नमस्कार ,आदली, कुसली)	आदरसत्कार तथा अभिभादन शब्द अनुसारको अभिनय सहितको परिचय शिक्षकले दिने । विद्यार्थीलाई पनि सोही अनुसार परस्परमा गर्न लगाई परिचय दिन लगाउने	आदरसत्कार तथा अभिवादन शब्दावली अनुसारको विद्यार्थीलाई अभिनय सहित परिचय दिन लगाई सके/नसकेको अवलोकन गर्ने	२६
	स्थानीय र वरपरका मुख्य मन्दिरका नाम र जाँत(जात्रा)को समान्य परिचय दिन	स्थानीय र वरपरका मुख्य जाँत (जात्रा) रौलाकेदार ,गोफाकेदार ,भौनेली (भूमिराज) चन्नरै ,बाशुलिङ्ग/बात्थेउ सनसेर , फलङासैनी, अंडरसाइँ (अनिरुद्र) कैलपाल , सुरुपाल ,हटैराज सिगास , गोवेश्वर , पत्तालभुमेश्वर	विद्यार्थीहरुलाई नजिकको मन्दिर अवलोकन गर्न लगाई समूहमा स्थानीय र वरपरका मन्दिरका नाम जात (जात्रा) को समान्य परिचय लेख्न लगाउदै कक्षामा प्रस्तुत गर्न लगाउने	स्थानीय र वरपरका मुख्य मन्दिरका नाम तथा जाँत - जात्राको) परिचय भन्न /लेख्न लगाई सके/नसेको अवलोकन गर्ने ।	
	गोरा र नरहरीको सामान्य परिचय दिन	गोरा र नरहरीको सामान्य परिचय	गोरा र नरहरीको सामान्य परिचय दिदै परस्पर छलफल गराई ती चाडपर्वको बारेमा बोध गँराउदै परिचय दिन लगाउने	गोरा र नरहरी सम्बन्धीका प्रश्नहरु गरी सामान्य परिचय दिन सके/नसकेको जाँची आवश्यक पृष्ठपोषण दिने	
	स्थानीय धार्मिक संस्कारको परिचय दिन	स्थानीय धार्मिक संस्कार (अन्नप्रसान,उपास (उपवास) पूजाआजा ,जन्मदिन ब्या (	स्थानीय धार्मिक संस्कार बारे शिक्षकले प्रश्नोत्तर मार्फत छलफल गराई	विद्यार्थीहरुलाई विषयवस्तु सम्बन्धी विभिन्न प्रश्न गरी परिचय दिन सके/नसकेको	

		विवाह)	विद्यार्थीहरुलाई तिनको परिचय दिन अभ्यास गराउने	जाँच्ने	
	स्थानीय खानाको परिकारको सामान्य परिचय दिन	स्थानीय खानाका परिकार (राइतो ,ढाडा (अंचार) हेलुवा सैय्या ढिणो , फाँणो आखँणी	स्थानीय खानाका परिकारको सामान्य परिचय प्रश्नोत्तरका माध्यमबाट छ्फल गराई ती परिकारको परिचय भन्न,लेख्न लगाउने	स्थानीय खानाका परिकार सम्बन्धी विभिन्न प्रश्न गरी ती परिकारको सामान्य परिचय दिन सके/नसकेको मूल्याङ्कन गर्ने	
	नाता सम्बन्धका स्थानीय शब्दहरुको पहिचान गर्न	नाता सम्बन्धका शब्दहरु (कैँसी ,कैँजा ,कस्वौ ,मित्बौ ,मित्ज्या ,मीत , पुतनी ,बैँसाजु , मितनी ,साला ,साली भदु ,भदै ,भान्जा ,भान्जी	नाता सम्बन्धका विभिन्न शब्दहरु समूह मार्फत संकलन गर्न लगाई टिपोट गरी ती शब्दहरुको पहिचान गर्न लगाउने	नाता सम्बन्धी विभिन्न प्रश्न गरी ती शब्दहरुको पहिचान गर्न सके /नसकेको मूल्याङ्कन गरी आवश्यक पृष्ठपोषण दिने	
	छलिया बाजाको तालमा छलिया नृत्य देखाउन	स्थानीय वाद्यवादन र नृत्य छलिया बाजामा छलिया नाचको अभ्यास	शिक्षकले कक्षामा मादलको साहयताले छलिया बाँजा बजाई /बजाउन लगाई विद्यार्थीलाई बाजाको तालमा छलिया नृत्यको अभ्यास गर्न लगाउने	छलिया बाँजाको तालमा छलिया नृत्य देखाउन सके/नसकेको अवलोकन गरी पृष्ठपोषण दिने	
	स्थानीय स्तरमा भएका लोक कथा (बाँतै) भन्न /लेख्न	लोक कथा डुप्के मुलकी बातै	शिक्षकले नमुनाको रुपमा स्थानीय लोक कथा बताउँदै त्यस्तै खाले लोक कथा छलफल द्वारा लेख्न लगाउँदै भन्न लगाउने	पालैपालो आफूले जानेका स्थानीय लोक कथा लेख्न /भन्न लगाई सके/नसकेको मूल्याङ्कन गर्ने	

विषय वस्तु	सिकाई उपलब्धि	विषयवस्तुको विस्तृतीकरण	सम्भाव्य क्रियाकलाप	सम्भाव्य मूल्याङकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
५- कृषि पशुपालन र	स्थानीय खेतीपाती गर्ने	स्थानीय खेतीपाती गर्ने	स्थानीय खेतीपाती गर्ने	कक्षामा प्रस्तुत गरिएका	२२

प्राकृतिक सम्पदा	तौर तरिका पहिचान गर्न	तरिका (कटाई चुटाई पन्यौने (सिचाई) लुटयाउने थन्काउने)	तौर तरिका भिडियो/अडियो प्रर्दशन गरी आवश्यक छलफल गराई ती तौर तरिकाहरु पहिचान गर्न लगाउने	क्रियाकलापका आधारमा प्रश्नोत्तर गरी खेतीपातीका पहिचान गर्न सके/नसकेको मूल्याङ्कन गर्ने	
	स्वाडोबारीका उपजहरुको नाम भन्न र लेख्न	स्वाडोबारी मूला , तौड , पिणौ ,कुच्चे, गावा ,चोतो सर्स्यू ,बेथ ,चम्सुर ,गाँजर	स्वाडोबारी अवलोकन गर्न लगाउने र चार्ट चित्रको माध्यम बाट परस्पर विद्यार्थीहरुलाई छलफल गराउँदै तिनको नाम भन्न र लेख्न लगाउने	स्वाडोबारीका उपजहरु नाम भन्न र लेख्न लगाई सके/नसकेको अवलोकन गर्ने	
	स्थानीय पशुपंक्षीका नाम भन्न र लेख्न	स्थानीय पशुपंक्षी पालन (घोडा सुडर ,ससा खरायो मौरा हाँस बतक	स्थानीय पशुपक्षीका चित्र प्रर्दशन गरी ती र ती बाहेकका पशुपंक्षीको नाम लेखी पढन लगाउने	स्थानीय पशुपंक्षी बारे विभिन्न प्रश्न गरी पशुपंक्षीको नाम लेख्न र भन्न सके/नसकेको मूल्याङ्कन गर्ने	
	वन तथा सामुदायिक वनको सामान्य परिचय भन्न र लेख्न	वनको तथा सामुदायिक वनको समान्य परिचय (नाम पाईने रुख विरुवा बन रहेको ठाँउ	नजिकको वन तथा सामुदायिक वनको अवलोकन गराई वन /सामुदायिक वनको सामन्य परिचय बारे छलफलबाट प्रस्ट पार्ने	वन तथा सामुदायिक बन बारे विभिन्न प्रश्न गरी सामान्य परिचय लेख्न र भन्न सके/नसकेको अवलोकन गर्ने	
	सुर्नया नदीको सामान्य परिचय दिन	सुर्नया नदीको सामान्य परिचय -उदगंम स्थल छोएका वडा	शिक्षकले सुर्नया नदीको उदगम स्थल देखि छोएका वडाहरुको नाम भन्दै टिपोट गराउने	सुर्नया नदीको सामान्य परिचय सम्बन्धी विभिन्न प्रश्न गरी सोको परिचय दिन	

				सके/नसकेको मूल्याङ्कन गर्ने	
	विपद अर्न्तगतका आगलागी र पैरोको सामान्य परिचय दिन	विपद (आगलागी र पैराको समान्य परिचय	पैरोको अवलोकन /भ्रमण गराई छलफलबाट पैरो र आगलागी बारे विद्यार्थीहरुलाई प्रस्ट पारिदने	पैरो र आगलागी सित सम्बन्धित प्रश्न गरी तिनको समान्य परिचय दिन सके /नसकेको मूल्याकन गरी पृष्ठपोषण गर्ने	

विषय वस्तु	सिकाई उपलब्धि	विषयवस्तुको विस्तृतीकरण	सम्भाव्य क्रियाकलाप	सम्भाव्य मूल्याङकन प्रक्रिया	पाठ्यभार
६- हाम्रो स्थानीय प्रविधि	निङगालोका भाडाँकुँडा सामग्रीका नाम र प्रयोगबारे लेख्न र भन्न	निगालोका भाँडा कुँडा सामग्री डोका मोट्टा, डालो , डुरो (रेउणो) कुर , सुप्पो , छापरो , मुनो , सोज्या रोटी राख्ने छापरो छप्के चाल्लो)	निङालोका भाडाकुडा सामग्री सम्बन्धी तालिका देखाई समूहगत छलफल गराउदै तिनका नाम र प्रयोग बारे प्रष्ट पार्न	निङालोका सामग्री र तिनको प्रयोग तालिकामा प्रस्तुत गरी लेख्न लगाएर सके/नसकेको मूल्याङ्कन गर्ने	१०
	आफरबाट निर्मित धातुका भाँडाकुँडा तथा औजारका नाम र प्रयोग	आफरबाट निर्मित धातुका भाडाकुडा तथा औजार कुटो ,कोदालो बौसो ,फौडो , बासुलो बन्चरो , आँसी, तौलो , फोलो , डिवे तास्ला ,डेक डिङची , पराद	आफरबाट निर्मित धातुका भाँडाकुँडा औजारका नाम र प्रयोग सम्बन्धी तालिका देखाई समूहमा छलफल गराउँदै तिनका नाम र पृष्ठपोषण समेत प्रदान गर्ने	आफरबाट निर्मित धातुका भाँडाकुम्डा औजारका नाम र प्रयोग तालिकामा लेख्न लगाई सके/नसकेको मूल्याङ्कन गर्ने	
७- योग र नैतिक शिक्षा	कसरत र व्यायामका लागि स्थानीय खेलहरुको नियमको	कसरत र व्यायाम (स्थानीय खेलहरु सुयो-धागो , चम्चा	स्थानीय नियम वताई तिनको पालना गराउँदै	स्थानीय खेलका नियम भन्न, ती खेल खेल्न लगाई	२२

	पालना गरी खेल खेल्न	,कुर्ची गणित दौड ,गोडाका चाल , हात र खुट्टाका सामान्य कसरत)	विद्यार्थीलाई स्थानीय खेल खेल्न लगाई आवश्यक सहजीकरण गर्ने	सके/नसकेको अवलोकन गर्दै पृष्ठपोषण दिने	
	योग अर्न्तगतका विभिन्न आसनमा बस्दै अनुलोम ,विलोम र कपालभाथिको अभ्यास गर्न	आसन ,आँखा चिम्लेर बस्ने ,अभिवादन नमस्कार / ढोग घुँडामा हात राखी बस्ने अनुलोमा विलोम र कपाल भाती ।	योग अर्न्तगत आसनमा बस्दै शिक्षकले आफैले अनुलोम विलोम र कपालभातीको अभ्यास गरी देखाउने र सोही अनुसार विद्याथीलाई गर्न लगाई आवश्यक सहजीकरण गर्ने	योगका आसनमा बस्ने र अनुलोम विलोम तथा कपाल भातीको अभ्यास गर्न लगाई सके/नसकेको अवलोकन गरी पृष्ठपोषण दिने ।	
	ठूलालाई आदर सत्कार र सानालाई माया /स्नेह गर्ने बानीको विकास गर्ने	ठूलालाई आदर सत्कार र सानालाई माया स्नेह	नैतिकता सम्बन्धीका विषयमा अभिनय सहित प्रस्ट पार्दै विद्यार्थीलाई आदर सत्कार र माया स्नेहको अभिनय गर्न लगाउने तथा आवश्यकता अनुसार सहजीकरण गर्ने ।	ठूलालाई आदर सत्कार र सानालाई माया स्नेह सम्बन्धी प्रश्नोत्तर सहित अभिनय गर्न लगाई सके/नसकेको अवलोकन गर्ने ।	

सुर्नया गाँउपालिका स्थानीय पाठ्यक्रम २०७९ कक्षा ३

अनुसूची २.३

हाम्रो सुर्नयाको स्थानीय विषयको विद्यार्थी सिकाई मूल्याङ्कन ढाँचा

पाठ्य वस्तुको क्षेत्र .... कक्षा ३ विद्यार्थीको नाम ....

विषय क्षेत्र	मुख्य सिकाई उपलब्धि	सिकाई उपलब्धि विस्तृतीकरण/उपलब्धि सूचक	नियमित पढाई सके पछिको मूल्याङ्कन			थप साहयता पछिको मूल्याङ्कन			मूल्याङ्कनका साधन सके/नसकेको
			सके/नसकेको	मिति	अङक	सके/नसकेको	मिति	अङक	
सुर्नयाको एक झलक	परिवारका सदस्यहरुले गर्ने पेशाका नाम भन्न र लेख्न	आफ्नो परिवारका सदस्यले गर्ने पेशा वताउन							प्रश्नोत्तर /छलफल
	गा.पा. रहेको केन्द्रको नाम र वडा संख्या भन्न र लेख्न	परिवारका सदस्यले गर्ने पेशा लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल
		गा.पा.रहेको केन्द्रको नाम भन्न र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल
		गा.पा. नियमका वडा संख्या भन्न लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल
हाम्रो समुदाय र सामाज	आफ्नो विद्यालयको सामान्य परिचय दिन र लेख्न	आफ्नो विद्यालयको परिचय दिन							प्रश्नोत्तर /छलफल
		विद्यालयको परिचय लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल
	स्थानिय भाषामा समुदाय भित्र प्रयोग हुने सामाग्रीका नाम भन्न, लेख्न र बताउन	चरु,तौला लगायत स्थानीय समानका नाम भन्न र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल/अवलोकन
	बालगीत, गति, यति र लय मिलाई कक्षागत गीत गाउन	गतिमा गाउन							प्रश्नोत्तर /छलफल/अभिनय /प्रर्दशन/अवलोकन
		यति मिलाउन							
		गति, यति र लय मिलाई गाउन							
जीवनशैली	सरसफाईका सामग्रीका नाम, भन्न लेख्न र प्रयोग गर्न	साबुन, काईयो लगायतका समानको नाम भन्न र लेख्न							प्रर्दशन/प्रश्नोत्तर छलफल

	फलफूल जन्य स्थानीय खाद्य वस्तुको नाम भन्न र लेख्न	ओखर, सुन्तला लगायत फलफुलका नाम भन्न र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल/ प्रर्दशन
	स्थानीय पहिरनका नाम भन्न, लेख्न र पहिचान गर्न	गुन्यू चोलो लगायतका स्थानीय भाषामा लुगाका नाम भन्न र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल/ अवलोकन
	स्थानीय परिवेशका जडीबुटीका नाम भन्न र लेख्न	सतुवा,बजखार लगायतका स्थानीय स्तरका जडीबुटीका नाम भन्न र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल/ प्रर्दशन
हाम्रो धर्म,संस्कार,संस्कृति	आदर सत्कार र अभिवादनमा प्रयोग गर्ने शब्दको नाम प्रयोग	ढोग, नमस्कार, भलाकुसारी आदिको प्रयोग गर्न							अवलोकन
	स्थानीय र वरपर रहेका मूख्य मन्दिर र जातका बारेमा परिचय दिन	हटैराज देखी गोफा केदार सम्मका देवी देवताका नाम ठाउँ र जातका बारेमा बताउन							प्रश्नोत्तर
	गौरा र नरहरीको सामान्य परिचय दिन	गौराको परिचय दिई लेख्न,नहरीको परिचय दिई लेख्न							प्रश्नोत्तर
	स्थानीय धार्मिक संस्कारको सामान्य परिचय दिन	अन्न परासन लगायतका धार्मिक सस्कारको सामान्य परिचय दिन र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल अवलोकन
	स्थानीय खानाका परिकारको सामान्य परिचय दिन	राइतो लगायतका स्थानीय खानाका परिकारको सामान्य परिचय दिन							प्रश्नोत्तर /छलफल/ प्रर्दशन
	स्थानीय भाषाका नाता सम्बन्ध शब्दको परिचय दिन	कैसी लगायतका स्थानीय नाता सम्बन्धको परिचय दिन							प्रश्नोत्तर /छलफल
	छलिया नाचको बाजामा छलिया नाच	छलिया नाचको बाजामा छलिया नाच देखाउन							अवलोकन /अभिनय

	देखाउन								
	स्थानीय लोक कथा भन्न	डुब्के मूल्याकी बातै कथा भन्न							
कृषि पशुपालन र प्राकृतिक सम्पदा	स्थानीय खेती गर्ने समान्य तौर तरिका पहिचान गर्न	कटाई, चुटाई लगायतका तौर तरिका पहिचान							प्रश्नोत्तर /छलफल/ प्रर्दशन
	स्वडोवारीका उपजका नाम भन्न र लेख्न	मूला लगायतका तरकारीका नाम भन्न र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल/ प्रर्दशन
	स्थानीय पशुपंक्षीका नाम भन्न र लेख्न	घोडा लगायतका पशुपंक्षीका नाम भन्न र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल
	वन तथा सामुदायिक वनको सामान्य परिचय भन्न	वनको नाम पाइने वनस्पतिको नाम भन्न र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल/ प्रर्दशन
	सुर्नया नदीको सामान्य परिचय दिन	सुर्नया नदीको उद्गम स्थलले समेटेका वडा बताउन							प्रश्नोत्तर /छलफल/ प्रर्दशन
	विपद अन्तर्गतका आगलागी र पैरोको परिचय दिन	आगलागीको परिचय,पैरोको परिचय दिन							प्रश्नोत्तर /छलफल/
हाम्रो स्थानीय प्रविधि	निङलाका भाँडाकुँडा र फलामका औजारका नाम बताउन र लेख्न	निङलाबाट बन्ने वस्तुका नाम भन्न र लेख्न, फलामबाट बन्ने औजार र भाँडाकुँडाका नाम भन्न र लेख्न							प्रश्नोत्तर /छलफल/ प्रर्दशन/अभिनय
योग र नैतिक शिक्षा	कसरत र व्यायामका स्थानीय खेलहरु खेल्न	चम्चा डोर्ड लगायतका खेल खेल्न र नियम बताउन							/छलफल/ प्रर्दशन/प्रयोगात्मक
	योग अर्न्तगत विभिन्न आसनमा बस्दै अनुलोम विलोम र कपाल भातीको अभ्यास	विभिन्न आसनमा बसी अनुलोम विलोम र कपाल भाती गर्न							प्रश्नोत्तर /छलफल/ प्रर्दशन/अभिनय प्रयोगात्मक
	ठुलालाई आदर, सत्कार र सानालाई माया स्नेह गर्ने	ठुलालाई आदर, सत्कार र सानालाई माया ममता र स्नेह देखाउन							प्रश्नोत्तर /छलफल/ /अभिनय